
program

Tomás Luis de Victoria	<i>O MAGNUM MYSTERIUM</i>
Charles Gounod	<i>VENI, VENI, EMMANUEL</i>
François Couperin	<i>PASTORELLA</i>
Ariel Ramirez	<i>EL NACIMIENTO</i> ANTONIJA IVKOVIĆ, sopran IVAN MARTINČIĆ, tenor
Luc Jakobs	<i>NOVA! NOVA!</i>
Mykola Leontovič	<i>ŠEDRIK</i>
tradic. iz SAD	<i>DECK THE HALLS</i>
Saša Britvić	<i>TIHA NOĆ</i> IVO GAMULIN GIANNI, tenor
Arvo Pärt	<i>BOGORODICE, DJEVO</i>
Jerko Gržinčić	<i>O KAKVA TO SVETLOST</i>
Mato Leščan	<i>DOĐITE SAD MLADENCI</i>
Moses Hogan	<i>HEAR MY PRAYER</i>
Rudolf Matz	<i>POSLUŠAJTE SVI SADA</i>
Iva Juras	<i>KUMBAYAH</i> IVA JURAS, sopran
Katherine K. Davis	<i>CAROL OF THE DRUM</i>
Georg Friedrich Händel	<i>JOY TO THE WORLD</i>
P. Anselmo Canjuga	<i>U TO VRIJEME GODIŠTA</i>

program

Večerašnji koncert **Akademskog zbora Vladimir Prelog** zamišljen je kao splet najljepših božićnih pjesama iz raznih krajeva svijeta. Posvećen je sjećanju na naš prvi održani koncert ratne 1991. godine, te njime završavamo proslavu 20. obljetnice od osnutka Zbora.

Naše božićno putovanje svijetom započinjemo responzorijem iz službe čitanja na Božić *O magnum Mysterium (O velika tajno)* španjolskog skladatelja s prijelaza iz 16. u 17. stoljeće **T. L. de Victorie**. Put nas vodi u Francusku. **Charles Gounod**, čijim opusom dominiraju operna ostvarenja, napisao je i manji broj duhovnih skladbi, pa tako i božićnu *Veni, veni Emmanuel*. Tekst je nastao u 12. st, a bazira se na Izaijinom proročanstvu da će Bog Izraelcima poslati spasitelja, koji će se zvati Emanuel. To se proročanstvo ispunilo rođenjem Isusa iz Nazareta (Mt, 1:23). Stoljeće i pol ranije, **François Couperin** „Veliki“ zaslužan je za razvoj tehnike sviranja čembala (*L'art de toucher le clavecin*), a znamenit je i po tvorbi *ronda* s temom i najmanje dva *coupleta* u slijedu ABACABA, pri čemu je tema „A“, a *coupleti* „B i „C“. Njegova je *Pastorella* omiljena božićna pjesma za zbor.

Ariel Ramirez vodi nas u Argentinu 20. stoljeća. Glavni je predstavnik argentinske folklorne glazbe, te mnoga svoja djela temelji na kreolskom narodnom izričaju. Najpoznatija su *Missa Criolla* i *Navidad nuestra (Naš Božić)*, iz koje izdvajamo stavak *El nacimiento (Rođenje)*.

Luc Jakobs suvremeni je nizozemski kompozitor, dirigent i prof. glazbe u Maastrichtu, a bavi se posebno jazz i pop glazbom. Autor je mnogih zbornih djela; *Nova! Nova!* bazira se na staroengleskom božićnom napjevu iz 15. stoljeća.

Šedrik, prastara je ukrajinska pjesma temeljena na četiri tona, koja se u pretkršćansko doba pjevala u travnju (tekst: *doletjela lastavica*), kada se čekala Nova godina. Dolaskom kršćanstva postala je koledarska pjesma „šedrivka“ (*šedri znači plodonosan*) i pjeva se između pravoslavnog Božića i Nove godine.

Tradicionalna američka božićna i koledarska pjesma *Deck the Halls* jedna je od najpoznatijih i najizvođenijih u SAD. Satkana od stare velške melodije, s dodanim američkim tekstom, prvotno je izvođena s harfom koja je svirala današnji refren *Fala lala*. **Franz Xaver Gruber** autor je melodije *Stille Nacht* koja je nastala 1816. u Oberndorfu blizu Salzburga. Gruber je na molbu tekstopisca Josepha Mohra komponirao pjesmu plesnog karaktera uz pratnju gitare. Danas se izvodi u nešto sporijem tempu uspavanke, u raznim aranžmanima, na 44 jezika, a mi ćemo ju čuti u nadahutoj verziji **Saše Britvića**.

Bogorodice, djevo, ritmički razigrana skladba estonskog kompozitora **Arva Pärta**, lijepi je primjer minimalističke tehnike skladanja koju Pärt razvija ponavljanjima glazbenog materijala u kojeg umeće blok asocirajući na rusko crkveno pjevanje.

Svećenik, doktor fizike i matematike, **dr. Jerko Gržinčić**, podrijetlom iz riječke Klane, bio je i profesor glazbenog odgoja. Uglazbio je mnoge

crkvene pjesme, a autor je i dječje operete *Sv. Nikola dolazi*. **Mato Leščan**, rodom iz Podravine, uglazbljivao je mnoge napjeve iz *Citharae octochordae*, najvažnijeg zbornika latinskih i hrvatskih narodnih i crkvenih napjeva tiskanog 1701. Podravska pjesma *Dodite sad, mladenci*, govori o ljepoti božićnog darivanja i druženja.

Jedan od najslavnijih američkih zbornika dirigenata, afroamerikanac **Moses Hogan**, poznati je aranžer crnačkih duhovnih pjesama. Osnovao je i nekoliko zborova koji su zdušno izvodili njegove skladbe. Autor je više stotina novih originalnih aranžmana klasičnih spirituala, među kojima se ističe prekrasan *Hear my Prayer*.

Hrvatski skladatelj 20. st. **Rudolf Matz**, violončelist i dirigent, čija su naročito važna ostvarenja na području instruktivne literature za violončelo, obradio je za zbor narodnu božićnu pjesmu iz Sv. Petra Orehovca kod Križevaca, *Poslušajte svi sada*.

Pjesmu *Kumbayah, my Lord* otkrio je profesor engleskog jezika Robert Winslow Gordon 1927. u potrazi za crnačkim duhovnim pjesmama na otocima Južne Karoline između Charlestona i Beauforta. *Kumbayah* na kreolskom gula jeziku (iskrivljeni engleski, koji se tamo govorio) znači *Come by here, my Lord* (*Dodi ovamo, moj Gospodine*). Kasnije su je američki misionari prenijeli u Angolu, pa se danas često u tiskanim verzijama povezuje s tom afričkom zemljom.

Katherine K. Davies autorica je pjesme *Carol of the Drum* (*The Little Drummer Boy*), čija je melodija zapravo češka narodna pjesma. Govori o siromašnom dječaku koji sa sveta tri Kralja dolazi djetetu Isusu bez darova, ali svirajući bubanj (njegovu ulogu imaju basi i tenori). I kaže, „Svirao sam najbolje što sam mogao... On mi se smiješio...”

Naše božićno glazbeno putovanje privodimo kraju poznatom božićnom zbornikom skladbom *Joy to the World*, čiji je autor teksta Isaac Watts, prema Ps. 98, a glazbe **Lowell Mason** prema melodijama pripisanima **G. F. Händelu**, budući da su isti ili slični motivi dijelovi njegova oratorija *Mesija*. No zasigurno, skladba nije u cijelosti Händelova. Prema statistici, to je najizvođenija božićna pjesma u Americi.

Ovo naše svetostjepansko i božićno slavlje završavamo našom poznatom pjesmom *U to vrijeme godišta* u obradi patera **Anselma Canjuge**, franjevca kapucina iz Budislavca kraj Varaždina. Ova je pjesma iz Hrvatskog crkvenog kantuala – zbornika liturgijske glazbe izdanog u Zagrebu 1934. godine, kojem je pater Canjuga dao veliki doprinos. Inače, pjesma je vrlo popularna u Dalmaciji, gdje se pjeva čak 30 kitica.

Iva Juras

**SRETAN BOŽIĆ ŽELI VAM
AKADEMSKI ZBOR „VLADIMIR PRELOG“**

BAZILIKA SRCA ISUSOVA

Palmotićeve 33, Zagreb

ponedjeljak, 26. prosinca u 20 sati

RADUJ SE, SVIJETE!

AKADEMSKI ZBOR VLADIMIR PRELOG

gost: IVO GAMULIN GIANNI, tenor

dirigenta: IVA JURAS